

BWRDD CYLLID ESGOBAETH BANGOR

ADRODDIAD BLYNYDDOL

AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN AR
31 RHAGFYR 2024

Esgobaeth
Bangor
The Diocese
of Bangor

ADRODDIAD YR YMDDIRIEDOLWYR

Cyflwyniad

Daeth 2024 â heriau sylweddol i Fwrdd Cyllid Esgobaeth (BCE) Bangor. Roedd absenoldeb hir swyddog allweddol—Ysgrifennydd yr Esgobaeth—yn golygu bod yn rhaid i gyfrifoldebau'r rôl honno gael eu cyflawni gan staff a chlerigwyr eraill.

Mae'r Ymddiriedolwyr yn dymuno dechrau'r Adroddiad hwn trwy fynegi eu diolchgarwch dwys i holl staff BCE ac eraill a oedd, gyda phroffesiynoldeb ac ymroddiad personol, yn barod i gofleidio'r heriau hyn a sicrhau bod gwaith hanfodol yn parhau. Mae ein diolch i chi yn ddiffuant ac yn enfawr.

Rydym yn gwerthfawrogi pawb sy'n ymateb i'w galwad Gristnogol ar draws Esgobaeth Bangor yn fawr iawn. Mae addolwyr a gwirfoddolwyr ffyddlon, gweinidogion lleyg, gweinidogion lleyg cyflogedig, clerigwyr digyflog, a chlerigwyr cyflogedig i gyd yn rhoi o'u hamser yn ddiflino ym mhob agwedd ar fywyd esgobaethol. Trwy eu hymroddiad, mae presenoldeb cenhadol a gweinidogaethol yr Eglwys yn cael ei wireddu. Mae'n addas ac yn bwysig cofnodi yma ein diolchgarwch a'n hedmygedd diffuant o'u gwasanaeth.

Ymrwymodd ymddiriedolwyr hefyd i amserlen heriol o gyfarfodydd trwy gydol y flwyddyn. Mae'n bwysig cydnabod yr ymroddiad a ddangosir gan bawb a gymerodd ran—yn enwedig yr ymddiriedolwyr hynny sydd wedi rhoi oriau di-ri o'u hamser eu hunain ac sydd wedi mynd y tu hwnt i bob disgwyl i gyflawni eu cyfrifoldebau. Mae eu cyfraniad hael o amser, egni ac arbenigedd wedi bod yn hanfodol i waith y BCE.

Un o gyflawniadau mwyaf arwyddocaol BCE Bangor eleni yw cyflawni ei ymrwymiad i alluogi a chefnogi gweinidogaeth a chenhadaeth ar draws saith ar hugain o Ardaloedd Gweinidogaeth Esgobaeth Bangor. Yn ogystal â chynnal rolau presennol Arweinydd Ardal Weinidogaeth ac Offeiriad Cysylltiol, mae'r BCE wedi llwyddo i greu ac ariannu sawl swydd weinidogol newydd, gan gynnwys rolau Arloeswr a Chaplan nodweddiadol. Rydym yn ddiolchgar i bartneriaid cenhadaeth sy'n rhannu'r cyllid ar gyfer y rolau hyn.

Mae buddsoddiad pellach wedi'i wneud i gryfhau'r seilwaith sy'n sail i genhadaeth eglwysig leol, gyda rolau newydd wedi'u sefydlu ym maes rheoli eiddo, gweinyddiaeth ariannol, a chefnogi archddiaconiaeth.

Mae'r gefnogaeth ariannol barhaus i Ardaloedd Gweinidogaeth trwy Gronfa Gweinidogaeth yr Esgob wedi bod yn destun sylw allweddol eleni. Mewn symudiad strategol, mae'r BCE wedi ymrwymo i ryddhau cyfran uwch o'i gronfeydd wrth gefn i Gronfa Gweinidogaeth yr Esgob ar gyfer 2025, gan leddfu rhywfaint o'r pwysau ariannol sy'n cael ei ysgwyddo ar hyn o bryd gan Ardaloedd Gweinidogaeth. Mae cyfyngiad amser ar y cymorth ychwanegol hwn a bydd yn cael ei adolygu'n rheolaidd. Ei bwrpas yw rhoi ffenestr o gyfle i Ardaloedd Gweinidogaeth ganolbwyntio ar gynllunio strategol ar gyfer twf a chynaliadwyedd.

Mae Esgobaeth Bangor a'i Hardaloedd Gweinidogaeth yn parhau i wynebu heriau sylweddol a chymhleth. Mae'r rhain yn cynnwys yr alwad i wneud disgyblion Crist, meithrin bywyd cynulleidfaol a chymunedol, ymateb i anghenion cymdeithasol a bygythiadau amgylcheddol, gofalu am adeiladau hanesyddol, rheoli pwysau ariannol, a bodloni cyfrifoldebau cyfreithiol llywodraethu elusennol.

Mae ymddiriedolwyr yn parhau i ymgysylltu'n llawn â'r materion hyn. Bwriad eu pwyslais yn 2024 ar bolisi a strategaeth ariannol yw sicrhau y gallant barhau i gyfrannu'n effeithiol at ffyniant bywyd yr esgobaeth.

Bwrdd Cyllid Esgobaeth Bangor

Rôl Bwrdd Cyllid Esgobaeth (BCE) Bangor yw sicrhau bod digon o refeniw i gynnal cost y weinidogaeth yn yr esgobaeth a chaniatáu i swyddogaethau gweinyddol gael eu harfer yn briodol. Fel elusen, mae BCE Bangor yn monitro cyllid esgobaethol i gyflawni cenhadaeth a gweinidogaeth yr Eglwys yng Nghymru (bugeiliol, efengylaidd a chymdeithasol). Mae hyn yn galluogi gweinidogaeth Gristnogol drawsnewidiol tymor hir i gael ei chynnal ar draws ardal ddaearyddol helaeth gogledd a chanolbarth Cymru sy'n cael ei gwasanaethu gan esgobaeth Bangor.

Mae'r dyraniad mwyaf yng nghyllideb y BCE yn mynd tuag at ddarparu clerigwyr i'r esgobaeth, gan helpu i ariannu cyflogau, persondai a chostau cysylltiedig eraill. Fodd bynnag, mae'r BCE hefyd yn darparu cyngor a chefnogaeth hanfodol i glerigwyr a channoedd o wirfoddolwyr ymroddedig sy'n gwasanaethu eu cymunedau lleol, sy'n cymryd rhan mewn gweithredu cymdeithasol allgarol a chreadigol, ac yn cynnal treftadaeth ddiwylliannol amhrisiadwy o adeiladau eglwysi a mynwentydd hanesyddol. Mae'r BCE yn gweithio mewn partneriaeth ag Ymddiriedolaeth Esgobaeth Bangor, elusennau eraill a chyrrff cyhoeddus i ddatblygu prosiectau arloesol sy'n hyrwyddo ei amcanion.

Gweithgareddau Arwyddocaol

Mae'r elusen yn pennu cyllideb yr esgobaeth, yn derbyn y grant blynyddol gan Gorff y Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru, ac yn goruchwylio gwaith casglu Cronfa Gweinidogaeth yr Esgob (cyfraniadau gan eglwysi tuag at wariant yr esgobaeth ar weinidogaeth). Mae'r elusen yn cyflogi'r tîm staff sy'n ffurfio Tîm Deiniol, sydd wedi'i leoli yn Nhŷ Deiniol ym Mangor ac mewn mannau eraill yn yr esgobaeth. Mae'r staff hyn yn cefnogi gweinyddu, cyllid a llywodraethu BCE Bangor ac yn cefnogi gweithgareddau a thwf yn ein ardal gweinidogaeth ledled yr esgobaeth.

Gweithgareddau elusennol

Prif bwyslais yr elusen yw darparu a chefnogi gweinidogaeth ordeiniedig ledled Esgobaeth Bangor. Mae hyn yn cael ei adlewyrchu'n glir yn y datganiadau ariannol, lle mae'r maes gwariant mwyaf yn parhau i fod yn gost y weinidogaeth a chefnogi Ardaloedd Gweinidogaeth. Mae'r blaenoriaethau hyn yn parhau i fod yn ganolog i'r ymddiriedolwyr, sydd wedi ymrwymo i gynnal a chryfhau arweinyddiaeth ar draws yr esgobaeth.

Yn ogystal, mae'r elusen yn parhau i alinio ei hadnoddau ag egwyddorion esgobaethol trwy fuddsoddi mewn mathau newydd o weinidogaeth. Mae hefyd yn darparu cefnogaeth ymarferol gynyddol i Ardaloedd Gweinidogaeth - yn enwedig ym meysydd gweinyddu, cyllid, llywodraethu, a gofal a chynnal a chadw adeiladau eglwysig.

Egwyddorion a Blaenoriaethau

Mae Esgobaeth Bangor yn parhau i lunio ei chenhadaeth o amgylch tair blaenoriaeth strategol sy'n adlewyrchu ei hymrwymiad i feithrin ffydd, ehangu gweinidogaeth, a chroesawu pob cenhedlaeth i fywyd yr Eglwys.

- Meithrin Disgyblion Wrth wraidd cenhadaeth yr Esgobaeth mae'r alwad i ddilyn Crist - galwad sy'n gwahodd unigolion i dyfu mewn ffydd a gwasanaeth. Er mwyn bod yn effeithiol yn ei thystiolaeth yn y dyfodol, rhaid i'r Eglwys fuddsoddi mewn meithrin disgyblion newydd a dyfnhau disgyblaeth ei holl aelodau. Trwy addysgu, addoli ac ymgysylltu â'r gymuned, mae'r Esgobaeth yn ceisio meithrin diwylliant lle mae disgyblaeth yn ganolog i fywyd personol a chymunedol.
- Tyfu Gweinidogaethau Newydd Mae galwedigaethau sy'n dod i'r amlwg ar draws yr Esgobaeth yn arwydd o fywiogrwydd ac adnewyddu ysbrydol. Gan adeiladu ar sylfaen ddisgyblaeth, mae'r Esgobaeth wedi ymrwmo i ddatblygu ystod eang o weinidogaethau sy'n adlewyrchu'r amrywiaeth o ddoniau ysbrydol o fewn yr Eglwys.
- Croesawu Plant, Pobl Ifanc a Theuluoedd Mae'r flaenoriaeth hon yn adlewyrchu ymrwymiad yr Esgobaeth i adeiladu Eglwys sy'n pontio'r cenedlaethau, sy'n meithrin ac yn edrych allan—lle mae plant a phobl ifanc yn cael eu gwerthfawrogi a'u grymuso i dyfu mewn ffydd.

Adolygiad ariannol

Cynhaliodd yr Esgobaeth sefyllfa ariannol sefydlog yn gyffredinol, er bod tueddiadau perfformiad yn dangos bod angen gwyliadwriaeth barhaus a rheolaeth ragweithiol. Mae amrywiadau mewn gwerthoedd asedau a ffrydiau incwm yn amlygu pwysigrwydd goruchwyliaeth ariannol a chynllunio strategol cadarn. Yn ystod yr elfen gyfyngedig o BCE mae cyllido wedi cynyddu o £1,651,093 ym mis Rhagfyr 2023 i £1,712,710 ym mis Rhagfyr 2024. Mae cronfeydd wrth gefn anghyfyngedig wedi gostwng o £5,806,663 i £5,474,757 yn yr un cyfnod.

- Rhoi, Rhoddion, a Chymynroddion: Roedd haelioni parhaus rhoddwyr a chefnogwyr tuag at ein hardaloedd Gweinidogaeth yn parhau i fod yn ffynhonnell incwm hanfodol. Mae ymddiriedolwyr Bwrdd Cyllid yr Esgobaeth yn mynegi eu diolchgarwch diffuant i bawb sy'n cyfrannu at genhadaeth a gwaith y sefydliad trwy eu rhoddion caredig ac aberthol.
- Buddsoddiadau ac Incwm Arall: Effeithiwyd ar incwm buddsoddiadau gan amodau economaidd heriol. Mae ymddiriedolwyr Bwrdd Cyllid Esgobaeth Bangor ac Ymddiriedolaeth Esgobaeth Bangor yn gweithio'n weithredol gyda rheolwyr buddsoddi yn Eglwysi, Elusennau ac Awdurdodau Lleol (CCLA) i sicrhau'r enillion gorau gan lynu wrth egwyddorion buddsoddi moesegol a rheoli risg yn ofalus.
- Gwariant: Mae rheoli gwariant darbodus yn parhau i fod yn flaenoriaeth. Yr eitem fwyaf o wariant ar gyfer y BCE yw ei gefnogaeth i weinidogaeth ordeiniedig a lleyg ar draws yr esgobaeth, yn bennaf ond nid yn unig trwy gyflogau clerigwyr Ardal Weinidogaeth a materion cysylltiedig. Mae'r BCE wedi ymrwymo i sicrhau bod adnoddau'n cael eu dyrannu'n effeithiol ac yn effeithlon i gefnogi ei flaenoriaethau strategol.
- Grantiau a Chymorth Ariannol: Mae'r Bwrdd Cyllid yr Esgobaeth (BCE) yn parhau i chwarae rôl hanfodol wrth gefnogi Ardaloedd Gweinidogaeth a mentrau esgobaethol - yn ariannol ac yn weithredol.

Maes datblygu penodol eleni yw cryfhau systemau ariannol o fewn Ardaloedd Gweinidogaeth. Mae Tîm Cyllid yr esgobaeth wedi darparu lefelau cynyddol o gefnogaeth, yn enwedig trwy benodi ceidwaid cyfrifon ychwanegol. Mae hyn wedi galluogi sawl Trysorydd Ardal Weinidogaeth i drosglwyddo i MyFundAccounting, gan integreiddio rheolaeth ariannol leol â systemau esgobaethol.

Mae effaith y gefnogaeth hon wedi bod yn sylweddol. Mae Ardaloedd Gweinidogaeth wedi mynegi gwerthfawrogiad clir am y cymorth ymarferol a dderbyniwyd, gyda llawer yn adrodd ymdeimlad o ryddhad a hyder newydd wrth reoli eu cyfrifoldebau ariannol.

Rheoli Risg

Mae ymddiriedolwyr BCE ac Ymddiriedolaeth Esgobaeth Bangor (YEB) yn cydnabod bod rheoli risg effeithiol yn hanfodol ar gyfer diogelu adnoddau ariannol a sicrhau cynaliadwyedd hirdymor. Mae'r ymddiriedolwyr yn adolygu ac yn diweddarau ei fframwaith rheoli risg yn rheolaidd i nodi, asesu a lliniaru risgiau allweddol.

Yn 2024, datblygwyd Strategaeth Rheoli Risg gynhwysfawr. Mae'r strategaeth hon yn nodi risgiau allweddol, yn asesu eu heffaith a'u tebygolrwydd posibl, ac yn amlinellu camau rheoli i liniaru'r risgiau hynny. Mae'r risgiau ariannol allweddol a nodwyd yn cynnwys:

Ansefydlogrwydd Ariannol yr Esgobaeth: Mae'r ymddiriedolwyr yn cydnabod bod ffactorau economaidd heriol, gostyngiad yn niferoedd cynulleidfaoedd, a phwysau ariannol presennol o fewn Ardaloedd Gweinidogaeth wedi creu risg sylweddol i'r Esgobaeth ehangach. Mae'r strategaethau lliniaru sydd ar waith i fynd i'r afael â'r risg hon yn cynnwys:

- Craffu ariannol trylwyr ar brosiectau,
- Eglurder ar amcanion strategol,
- Gwneud y defnydd mwyaf o ffrydiau cyllido Corff y Cynrychiolwyr.

- Defnydd annoeth o Gronfeydd. Mae'r ymddiriedolwyr yn cydnabod y perygl o ddefnydd gwael o arian. Er mwyn mynd i'r afael â hyn, mae'r amcanion strategol dros y pum mlynedd nesaf yn cael eu hegluro a darperir adnoddau wedi'u halinio ar gyfer prosiectau.
- Ansofedd banc sy'n dal adneuon BCE: Er mwyn ceisio lleihau'r risg hon dim ond mewn banciau sydd â sgôr credyd o A sefydliad Moody's y mae'r holl adneuon arian parod a marchnad arian.

Ymrwymodd yr ymddiriedolwyr i reoli risg rhagweithiol a gwelliant parhaus yn ei arferion rheoli risg. Mae monitro rheolaidd o'r gofrestr risg gan aelodau staff BCE, gwerthuso strategaethau lliniaru parhaus, a chadw at bolisiâu a gweithdrefnau sefydledig yn hanfodol i sicrhau cydnerthedd y sefydliad yn wyneb heriau sy'n datblygu.

Cefnogi Ardaloedd Gweinidogaeth

Mae sicrhau cydnerthedd ac effeithiolrwydd Ardaloedd Gweinidogaeth yn parhau i fod yn flaenoriaeth strategol i'r Esgobaeth. Mewn ymateb i heriau sy'n datblygu, mae Bwrdd Cyllid yr Esgobaeth (BCE) wedi gwneud ymrwymiad sylweddol i gryfhau bywyd eglwysig lleol trwy staffio wedi'i dargedu a chefnogaeth weithredol.

Yn ogystal, mae'r Esgobaeth wedi penodi dau Swyddog Eiddo amser llawn, gyda chynlluniau ar gyfer trydydd, gan sicrhau sylw ar draws pob archddiaconiaeth. Mae'r rolau hyn yn disodli'r trefniadau ad hoc blaenorol gyda phenseiri dan gontract, gan gynnig cefnogaeth eiddo cyson ac ymatebol.

Mae'r effaith wedi bod yn uniongyrchol ac yn hynod gadarnhaol, gydag Ardaloedd Gweinidogaeth yn adrodd cwell effeithlonrwydd ac eglurder wrth reoli eu hadeiladau a'u hasedau.

Adolygu eiddo

Ym mis Mai 2024 fe wnaethom sefydlu Bwrdd Tai, bwrdd tai esgobaeth newydd sy'n cyflawni cyfrifoldebau cyfansoddiadol y Bwrdd Persondai. Mae hyn wedi gwneud gwahaniaeth gwirioneddol i reolaeth a gwneud penderfyniadau. Rydym wedi gwneud penderfyniad strategol i ystyried ein hól troed carbon wrth baratoi persondai sy'n croesawu trigolion newydd. Mae'r gwelliannau carbon sero net hyn yn gwella bywydau'r rhai sy'n byw yn yr eiddo ac yn hyrwyddo ymateb yr Eglwys yng Nghymru i newid hinsawdd. Rydym hefyd yn ymdopi â newidiadau mewn deddfwriaeth ar gyfer tenantiaid a landlordiaid, yn ogystal â thaliadau'r dreth gyngor ar gyfer eiddo gwag. Efallai y bydd y rhain yn newid y ffordd y mae Bwrdd Tai yn gweithredu yn y blynyddoedd i ddod.

Mae wedi bod yn wych gweld cynnydd yn nifer yr adeiladau eglwysig a'r Ardaloedd Gweinidogaeth yn ymgysylltu â menter Eco Eglwys ac yn ennill gwobrau.

Er bod llawer o dristwch bob amser pan fydd yn rhaid cau adeiladau eglwysig, roedd yn nodedig gweld eglwys ddiangen yn ailagor yn 2024 sef Eglwys y Santes Fair, Morfa Nefyn, Bro Madryn. Mae gwaith hefyd wedi bod yn mynd rhagddo yn Eglwys Sant Cybi yng Nghaergybi, Bro Cybi, lle mae gwaith adnewyddu llawn ar y gweill diolch i'r Gronfa Ffyniant Bro - partneriaeth rhwng Llywodraeth y DU, yr Esgobaeth a'r Cyngor Sir. Mae prosiect adnewyddu neuadd eglwys Neuadd Ni yng Nghonwy, Bro Celynnin eisoes yn helpu'r eglwys yno i wasanaethu'r dref yn well drwy ddiwallu angen lleol am fan cymunedol.

Iaith Gymraeg

Mae gweinidogaeth Gymraeg yn Esgobaeth Bangor wedi gweld datblygiad sylweddol dros y flwyddyn ddiwethaf, gyda phwyslais cryf ar hyfforddiant, addoli, ymgysylltu diwylliannol, a chynllunio strategol. Mae'r gwaith hwn yn parhau i gefnogi ymrwymiad yr Esgobaeth i gynhwysiant ieithyddol a threftadaeth ddiwylliannol ac felly ymgorffori'r Gymraeg a Chymreictod ym mywyd eglwysig ac ysbrydol yr Esgobaeth gyfan.

Lansiwyd menter newydd, Duw a Dysgwyr i gefnogi dysgwyr Cymraeg mewn addoliad. Mae'r gwasanaeth yn cynnwys canllawiau ffonetig, geirfa allweddol, ac emynau hygyrch, ac yna cinio a rennir i annog ymarfer iaith anffurfiol. Darperir cymorth ychwanegol i unigolion sy'n chwilio am gyrsiau ac adnoddau Cymraeg, gan gynnwys canllawiau ar dechnolegau sy'n galluogi defnydd ymarferol o iaith.

Cynhaliwyd cwrs preswyl pum diwrnod yng Nghanolfan Iaith Nant Gwrtheyrn, a oedd yn canolbwyntio ar Bregethu drwy Gyfrwng y Gymraeg ar gyfer dysgwyr canolradd ac uwch. Wedi'i gyflwyno mewn partneriaeth â'r Ganolfan ac wedi'i ariannu gan Dysgu Cymraeg Cymru, darparodd y cwrs hyfforddiant ymarferol a diwinyddol yn y Gymraeg. Datblygwyd cwrs blasu rhagarweiniol ar-lein hefyd ar gyfer pobl nad ydynt yn siarad Cymraeg, gan gynnig y profiad cyntaf o'r iaith mewn cyd-destun eglwysig.

Bydd prosiect llenyddol tair blynedd yn dod i ben yn 2025 gyda chyhoeddi'r gyfrol The Cadfan Way. Ceir cyfranogiad gweithredol ym Mhwyllgor Ysbrydolrwydd Ynys Enlli gan gynnwys cefnogaeth i gaplaniaid, hyfforddiant, enciliadau, a gweithredu fel cyswllt rhwng yr Esgobaeth a'r ynys.

Gweinidogaeth a Meithrin Disgyblion

Roeddem yn falch iawn o groesawu'r Canon Alex Mayes fel ein Cyfarwyddwr Gweinidogaeth newydd ym mis Mehefin 2024. Mae chwaeth am weinidogaeth ordeiniedig yn parhau i ffynnu ar draws yr Esgobaeth. Fodd bynnag, mae prinder clerigwyr wedi effeithio'n arbennig ar Archddiaconiaeth Ynys Môn, pryder yr ydym yn parhau i fynd i'r afael ag ef gyda strategaethau recriwtio priodol.

Roedd ein rhaglen hyfforddiant mewn gwasanaeth Cadfan ar gyfer clerigwyr a gweithwyr lleig yn cyd-fynd â'r thema daleithiol o Lesiant yn 2025.

Yn 2025, bydd Tîm y Weinidogaeth yn ceisio penodi Swyddog Ysbrydolrwydd a Swyddog Gweinidogaethau wedi'i Gomisiynu, a fydd yn cwblhau'r tîm. Mae cyfarfodydd rheolaidd yn parhau, ac mae diwrnod cwrdd i ffwrdd yn cael ei gynllunio.

Gweinidogaeth Leyg Drwyddedig

Ar hyn o bryd mae 29 o Weinidogion Lleyg Trwyddedig yn gwasanaethu mewn 20 o'r 27 Ardal Weinidogaeth ar draws yr Esgobaeth. Ar hyn o bryd rydym yn gweithio i'w cefnogi gyda rhwydwaith gweddi rheolaidd, ac ehangu hyfforddiant, er enghraifft wrth gynnal angladdau. Rydym yn ymwybodol o'r angen i annog ymgeiswyr iau i'r maes hwn o weinidogaeth.

Gweinidogaeth Wledig

Mae gweinidogaeth wledig yn parhau i fod yn rhan hanfodol o fywyd yr esgobaeth. Eleni gwelwyd presenoldeb eglwysig cryf mewn sioeau a digwyddiadau amaethyddol, gan gadarnhau ein hymrwymiad i ffermio a chymunedau gwledig sy'n wynebu cyfnod heriol.

Gweinidogaeth Arloesol

Mae BCE wedi cefnogi sawl swydd newydd gyda ffocws ar Arloeswyr: y Parch. George Bearwood, Offeiriad Arloesol ym Mro Cybi, y Parch. Jane Finn, Offeiriad Pererindod ym Mro Enlli, a Jill Ireland, Caplan Awyr Agored ym Mro Eryri, y mae ei rôl yn cael ei hariannu ar y cyd â Gweinidogaethau Gwledig. Rydym yn ddiolchgar iddyn nhw am eu haelioni.

Mae gweinidogion arloesol ledled yr Esgobaeth wedi cyfarfod yn wythnosol ar-lein ar gyfer Gweddi Rhannu Gofal, man ar gyfer cefnogaeth ar y cyd a myfyrio ysbrydol. Mae'r gweinidogaethau hyn yn rychwantu gwaith ieuenctid, caplaniaeth, pererindod, y celfyddydau, a chymunedau awyr agored, wedi'u huno gan ddull cyd-greadigol: gwrando, sylwi ar Dduw yn y gwaith, ac ymuno.

Caplaniaeth Anna

Mae clerigwyr a lleygwyr yn yr esgobaeth yn parhau i gefnogi pobl hŷn fel rhan greiddiol o'u gweinidogaeth. Rydym yn ddiolchgar am y cannoedd o oriau y flwyddyn sy'n cael eu treulio yn gweinyddu cymun gartref, neu yn syml yn cynnig cwmni neu glust i wrando. Un fenter newydd arbennig yn ardaloedd Bangor a Chaernarfon yw sefydlu rhwydwaith o Gaplaniaid Anna, sy'n ymweld â chartrefi gofal a lletyau gwarchod i ddarparu cefnogaeth, gweddi a chymrodoriaeth.

Caplaniaeth ar gyfer Clerigwyr wedi Ymddeol

Mae offeiriaid wedi ymddeol yn parhau i ddarparu gwasanaeth amhrisiadwy i'n cymunedau; Rydym yn parhau i werthfawrogi'r gwaith maen nhw'n ei wneud wrth gynnal gwasanaethau a chefnogi ein clerigwyr cyflogedig. Cymerodd y Parchedig John Bleazard rôl Caplan ar gyfer Clerigwyr wedi Ymddeol yn 2024, gan ddarparu cefnogaeth fugeiliol i gydweithwyr, a phwynt cyswllt cyntaf ar gyfer gwaith gweinyddol fel gwiriadau DBS a Chaniatâd i Weinyddu.

Croesawu Plant, Pobl Ifanc a Theuluoedd

Mae Grŵp Elen yn parhau i gefnogi timau clerigwyr a gweinidogaethau lleyg mewn allgymorth ac ymgysylltu, gan rannu syniadau ac adnoddau ar gyfer allgymorth tymhorol, megis y Pasg a'r Nadolig. Cafodd y cyfarfodydd tymhorol seibiant yn ystod 2024, ond mae disgwyl iddynt ddechrau eto ddiwedd 2025.

Cronfa Efengylu

Llwybr Cadfan

Lansiwyd Llwybr Cadfan yn swyddogol yn Eglwys Sant Cadfan, Tywyn ym mis Medi 2024. Mae adnoddau newydd i gefnogi'r llwybr yn cynnwys:

- Gwefan bwrpasol gyda manylion taith gerdded.
- Pasbort Pererinion a map llwybr.
- Taflen a ddsbarthwyd yn eang yn hyrwyddo'r bererindod i allfeydd twristiaeth

Bydd y wefan yn cynnal pecynnau addysgol, cyflwyniadau a fideos ar bererindod, eglwysi lleol, a hanes cyfoethog y Seintiau yn ein Heskobaeth. Bydd ffilm ddogfen ar Sant Cybi a Sant Seiriol, a gynhyrchwyd gan Griffilms (Ynys Môn), yn gwella'r adnoddau hyn ymhellach ar gyfer ysgolion.

Ysgolion a Llwybr Cadfan

Cafodd Pererin Ysgolion, o fewn prosiect Llan, flwyddyn lwyddiannus iawn o ymgysylltu ag ysgolion, gan ymgorffori pererindod a threftadaeth leol mewn addysg mewn ffyrdd arloesol ac ysbrydoledig.

Rhwng Gorffennaf 2024 a Mawrth 2025, cyrhaeddodd y prosiect dros 600 o ddisgyblion o 19 ysgol gynradd a 7 ysgol uwchradd drwy Brosiect Stamp Llwybr Cadfan.

Cafodd pob ysgol a gymerodd ran weithdy diwrnod llawn a oedd yn cynnwys:

- Cyflwyniad ar bererindod ar hyd Llwybr Cadfan, yn ogystal â thraddodiadau pererindod byd-eang ar draws gwahanol grefyddau.
- Gweithdy stampiau creadigol, lle bu plant yn ymgysylltu ag eglwysi lleol a dylunio stampiau yn adlewyrchu treftadaeth eglwysi, pentrefi a threfi ar hyd y Llwybr o Dywyn i Ynys Enlli.

Rydym yn cynllunio pererindod ysgol undydd ar hyd Llwybr Cadfan, lle bydd disgyblion yn ymgysylltu â chymunedau eglwysig lleol, hanes a threftadaeth naturiol. Bydd pererindodau o'r fath yn eu galluogi i ddysgu am ffynhonnau sanctaidd, myfyrio tawel ym myd natur, braslunio ac ysgrifennu gweddi wedi'i hysbrydoli gan fywyd gwyllt.

Mae adborth cychwynnol gan ysgolion yn awgrymu y bydd y profiadau hyn yn cefnogi cyflawni'r Cwricwlwm i Gymru newydd, yn enwedig ei bwyslais ar lensys Cynefin a'r lensys Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg o fewn Maes Dysgu'r Dyniaethau.

Wrth edrych ymlaen yn 2025, bydd y prosiect yn gweithio gyda'r Eglwys Gadeiriol ar ddiwyddiad ar gyfer y dathliadau 1500. Bydd hefyd yn ehangu ei gyrhaeddiad trwy lansio gwefan addysg, www.pererinysgolion.com.

Mae Pererin Ysgolion, o fewn prosiect Llan, yn parhau i ddarparu profiadau cyfoethog, diwylliannol sy'n seiliedig ar ffydd sy'n cysylltu plant â'u treftadaeth leol ac ysbrydol, gan gefnogi'r cwricwlwm a ffydd yn ein hysgolion.

Tîm Deiniol – Staff ein Hesgobaeth

Rydym yn ddiolchgar i staff yr Esgobaeth sy'n parhau i ymdopi â chyfnod o ansicrwydd yn ein harweinyddiaeth, ac sy'n parhau i roi o'u gorau mewn cyfnod heriol. Ymunodd nifer o staff newydd â ni yn 2024, ac maent wedi dod yn aelodau gwerthfawr o'r tîm yn gyflym.

Mae'r ymddiriedolwyr yn cydnabod yr angen i gynyddu'r gefnogaeth a'r adborth a roddir i'r holl staff, yn enwedig y rhai sy'n gweithio gartref yn rheolaidd ac sydd â llai o gyfle i ryngweithio'n anffurfiol â chydweithwyr.

Edrych Ymlaen

Ers diwedd 2024 mae llawer wedi newid eto, gydag ymddeoliad ein Heskob Esgobaethol, y Gwir Barchedig Andy John. Mae pob maes o fywyd esgobaethol yn edrych ymlaen gyda gobaith at ethol Esgob newydd a phenodi Ysgrifennydd yr Esgobaeth newydd.

Yn 2026 mae'r BCE yn bwriadu parhau i dynnu'n ddwfn ar ei gronfeydd wrth gefn i gefnogi presenoldeb gweinidogaeth gyflogedig yn yr Ardaloedd Gweinidogaeth trwy Gronfa Gweinidogaeth yr Esgob. Mae hyn yn cynnwys Arweinwyr Ardal Gweinidogaeth, Clerigwyr Cyswllt, Gweithwyr Lleyg Cyflogedig ac Offeiriaid Arloesol.

Mae'r BCE yn edrych ymlaen, ar ôl penodi Ysgrifennydd yr Esgobaeth, i lunio cais esgobaethol i'r Gronfa Twf Eglwysig a weinyddir gan Gorff y Cynrychiolwyr.

Bydd adolygiad llywodraethu allanol, sydd i'w adrodd erbyn dechrau 2026, yn sicrhau bod ein strwythurau, dogfennau llywodraethu, hyfforddiant a pholisïau allweddol yn addas i'r diben.

Ymddiriedolwyr

(YMDDIRIEDOLWYR YN NHREFN YR WYDDOR)

Y Parchedig Ganon M Beecroft

Mr M D Dean (penodwyd 1.1.25)

Mr C Dearden (penodwyd 1.1.25)

Yr Hybarch J Harvey

Y Gwir Barchedig A T G John (ymddiswyddodd 31.8.25)

Y Parchedig Ganon T J Jones (ymddiswyddodd 31.12.24)

Y Parchedig R LI Moules-Jones (penodwyd 1.1.25)

Mrs E W Owen

Mrs L Palshis (penodwyd 1.1.25)

Yr Hybarch D A Parry

Dr H J Parry-Smith

Yr Hybarch R W Townsend

Mrs S D Ward (ymddiswyddodd 31.7.24)

Y Parchedig Ganon D J Williams (penodwyd 1.1.25)

Y Parchedig Ganon E C Williams (ymddiswyddodd 31.12.24)

Y Gwir Barchedig D T Morris (penodwyd 11.5.24)

Rhif Cwmni Cofrestredig
03655641 (Cymru a Lloegr)

Rhif Elusen Gofrestredig
1075931

Swyddfa gofrestredig
Tŷ Deiniol
Clos y Gadeirlan
Bangor
Gwynedd
LL57 1RL

**Esgobaeth
Bangor**
The Diocese
of Bangor